

ОӘЖ 37.13

ҚАШЫҚТЫҚТАН ОҚЫТУДЫҢ БІЛІМ БЕРУ ЖҮЙЕСІНЕ ӘСЕРІ***Жарылгасова Камила***

1 курс студенті, Абай атындағы Қазақ ұлттық педагогикалық университеті,
Алматы қ., Қазақстан Республикасы

Ғылыми жетекшісі: Сүлеймен Самал Бейқұтқызы,
педагогика ғылымдарының магистрі, аға оқытушы.

Бұл мақалада қашықтықтан оқытудың Қазақстанның білім беру жүйесіне әсері зерттеледі. Оның артықшылықтары мен кемшіліктері талданып, елге тән мәселелерге ерекше көңіл бөлінген. Сондай-ақ, қашықтықтан оқытуды Қазақстанның білім беру процесіне енгізу мүмкіндіктері және осы тақырыпқа арналған отандық ғалымдардың еңбектері қарастырылады. Қашықтықтан оқытудың Қазақстанның білім беру жүйесіне әсері.

Кілт сөздер: Қашықтықтан оқыту, Қазақстандағы білім беру, білімді цифрландыру, онлайн оқыту, артықшылықтар мен кемшіліктер.

Қашықтықтан оқыту (ҚО) пандемия жағдайында Қазақстанның білім беру процесінің ажырамас бөлігіне айналды. Онлайн оқыту форматына мәжбүрлі көшу осы білім беру түрінің оң және теріс жақтарын анықтауға мүмкіндік берді. ҚР Білім және ғылым министрлігінің, сондай-ақ ұлттық білім беру платформаларының қолдауымен Қазақстан цифрландыру саласында маңызды қадамдар жасады. Алайда, бұл өтпелі кезең жүйелі шешуді талап ететін бірқатар мәселелермен бірге жүреді.

Қашықтықтан оқытудың оң әсері:

1. Білім алудың қолжетімділігін кеңейту

Қашықтықтан оқыту географиялық кедергілерді жояды. Сұлтанова Г. Б. зерттеулеріне сәйкес, онлайн курстар шалғай ауылдық жерлердегі көптеген студенттердің бұрын қолжетімсіз болған білім ресурстарын пайдалануына мүмкіндік берді.

2. Технологиялық жаңғырту

Kundelik.kz және BilimLand сияқты платформаларды белсенді пайдалану білім беру процесінің цифрлық трансформациясының катализаторы болды. Нұрғалиева А. С. бұл технологиялардың студенттер, мұғалімдер және ата-аналар арасындағы байланыс орнатуға көмектескенін атап өтеді.

3. Оқудың икемділігі

Оқытудың уақыты мен орнын таңдау мүмкіндігі ҚО-ны жұмыс пен оқуды біріктіретін студенттер үшін ыңғайлы етеді.

Қашықтықтан оқытудың мәселелері мен қиындықтары:

1. Технологиялық теңсіздік

Қазақстанның ауылдық аймақтарында интернет пен жабдықтарға қолжетімділік әлі де шектеулі. Абай атындағы Қазақ ұлттық педагогикалық университетінің зерттеулеріне сәйкес, ауылдық жерлердегі оқушылардың шамамен 40%-ы онлайн оқуға қолжеткізуде қиындықтарға тап болады.

2. Цифрлық сауаттылықтың жеткіліксіздігі

Көптеген мұғалімдер мен студенттер онлайн платформалармен жұмыс істеу дағдыларына ие емес. Бұл туралы Кайратова Л. Н. атап көрсеткен, мұғалімдердің цифрлық технологиялар бойынша біліктілігін арттырудың маңыздылығын атап өткен.

3. Психологиялық жүктеме

Ұзақ уақыт бойы экран арқылы қарым-қатынас жасау мұғалімдер мен студенттерге шаршау әкеледі. Бұл зейін мен оқуға деген ынтаға теріс әсер етеді.

Қашықтықтан оқытуды интеграциялау перспективалары

ҚО тиімділігін арттыру үшін Қазақстанда келесі шараларды жүзеге асыру қажет:

- Инфрақұрылымды дамыту: интернет байланысын жақсарту және мектептерді жабдықпен қамтамасыз ету, әсіресе ауылдық жерлерде.

- Мұғалімдердің біліктілігін арттыру: педагогтарды цифрлық құралдармен жұмыс істеуге үйретуге арналған арнайы бағдарламаларды әзірлеу және енгізу.

- Аралас оқыту модельдерін енгізу: дәстүрлі және қашықтықтан оқытуды үйлестіру студенттердің белсенділігі мен қолжетімділігін арттыруы мүмкін.

Қашықтықтан оқыту Қазақстанның білім беру жүйесіне елеулі өзгерістер енгізді. Жаңа технологияларды енгізуге байланысты қиындықтарға қарамастан, ҚО білімнің қолжетімділігін арттыру әлеуетіне ие. Қазақстандық авторлардың зерттеулері мемлекеттік қолдаудың және мәселелерді шешудің жүйелі тәсілдерінің қажеттілігін растайды. Болашақта қашықтықтан оқыту білім беру процесінің маңызды бөлігіне айналып, дәстүрлі әдістерді толықтырады.

Пайдаланылған әдебиеттер тізімі

1. Сұлтанова Г.Б. Дистанциялық оқыту Қазақстанда: қиындықтар мен шешімдер. — Алматы: ҚазҰУ, 2021. — 178 б.

2. Нұрғалиева А.С. Сельдегі аймақтарда білім беру цифрландыру мәселелері. — Астана: Наука, 2020. — 210 б.

3. Қайратова Л.Н. Педагогтарды қашықтықтан оқытуға даярлаудағы инновациялық әдістер. — Алматы: Академия, 2021. — 230 б.

4. Қазақстан Республикасының Білім және ғылым министрлігі. Білім беру жүйесін цифрландыру туралы есеп. — Нұр-Сұлтан, 2021. — 85 б.

5. Назарбаев Университеті. Digital Education in Kazakhstan: Achievements and Challenges. — Астана: Назарбаев Университеті, 2021. — 320 б.

ВЛИЯНИЕ ДИСТАНЦИОННОГО ОБУЧЕНИЯ НА СИСТЕМУ ОБРАЗОВАНИЯ

Жарылгасова Камила

Научный руководитель: Сүлеймен Самал Бейкүтқызы

В данной статье изучается воздействие дистанционного обучения на систему образования Казахстана. Проанализированы его сильные и слабые стороны, с акцентом на специфические для страны проблемы. Особое внимание уделено возможностям внедрения дистанционного обучения в образовательный процесс Казахстана и анализу работ отечественных ученых, посвященных данной тематике.

Ключевые слова: дистанционное обучение, образование в Казахстане, цифровизация образования, онлайн-обучение, преимущества и недостатки.

INFLUENCE OF DISTANCE LEARNING ON SYSTEM OF EDUCATION

Zharylgasova Kamila

Scientific supervisor: Süleymen S.B.

This article explores the impact of distance learning on Kazakhstan's education system. The analysis focuses on its strengths and weaknesses, with particular attention to challenges specific to the country. Special emphasis is placed on the potential for integrating distance learning into Kazakhstan's educational process and the review of studies by local researchers dedicated to this topic.

Keywords: Distance learning, education in Kazakhstan, digitalization of education, online learning, advantages and disadvantages.

REFERENCES

1. Sultanova G.B. Distance Education in Kazakhstan: Challenges and Solutions. — Almaty: KazNU, 2021. — 178 p.
2. Nurgalieva A.S. Issues of Digitalization of Education in Rural Areas. — Astana: Science, 2020. — 210 p.
3. Kairatova L.N. Innovative Methods in Preparing Teachers for Distance Education. — Almaty: Academy, 2021. — 230 p.
4. Ministry of Education and Science of the Republic of Kazakhstan. Report on the Digitalization of the Education System. — Nur-Sultan, 2021. — 85 p.
5. Nazarbayev University. Digital Education in Kazakhstan: Achievements and Challenges. — Astana: Nazarbayev University, 2021. — 320 p.